N°. 95. A°. 1834.

DONDERDAG DEN 26sten NOVEMBER.

JE MAINTIENDRAI

SURINAAMSCHE COURANT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

De *Algemeine Zeitung* geeft eenen brief van eenen reiziger uit Polen, van 10 Augustus, waarin het volgende voorkomt:

»De houding der Russische troepen, die zich reeds te Kalisch bevinden, is uitstekend, en de bij hen heerschende krijgstucht zeer streng en voorbeeldig. Desniettegenstaande kon het niet missen of hier en daar ontstonden, door zekeren nationalen haat, verschillende botsingen. Waar zoo iets voorviel, daar beslissen de officieren bijna ten voordeele der Polen, en slechts wanneer deze blijkbaar van onregt overtuigd konden worden, werden zij gestraft. Daaruit kan men opmaken, welke voorschriften van hoogerhand gegeven worden; gelijk uit alles blijkt hoe zeer de Russische regering er zich op toelegt, om op alle wijzen het vertrouwen en de genegenheid der Poolsche natie te winnen."

Volgens berigt uit Breslau van den 24 Augustus is Hare Maj. de Keizerin van Rusland, met de Groot-Vorstin Olga en den Groot-Vorst Konstantijn, alsmede H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden den 21sten te Fischbach aangekomen. Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden was den 22sten, na den Keizer van Rusland tot Kalisch begeleid te hebben, door Breslau naar Fischbach gereisd, terwijl de Groot-Vorst Michael den 24sten door die stad gekomen was, zich naar Kalisch begevende.

Z. D. H. de regerende Vorst van Schwarzburg Sonderhausen heeft wegens zijnen hoogen ouderdom (75 jaren) en voortdurende ziekelijkheid, den 19den Augustus ten behoeve van zijnen zoon, den Erfprins, van de regering afstand gedaan. De nieuwe Vorst heeft den 21sten met zijne gemalin, zijnen plegtigen intogt te Sonderhausen gedaan. Ter gelegenheid van deze regerings-verandering hebben aldaar eenige ongeregeldheden plaats gehad, naar het schijnt veroorzaakt door den wrevel, die de ingezetenen sedert lang tegen eenige raadslieden van den ouden Vorst gevoed hadden.

RUSLAND.

Uit Kalisch wordt van den 14den dezer gemeld:

»De Veldmaarschalk Vorst Paskewitsch is den 10den hier aangekomen. Den 11den heeft hij de campeerende troepen bezocht en des avonds, in de nabijheid van het voor den Keizer opgerigten gebouw, een militair concert bijgewoond, waarbij *duizend* tamboers, trompetters en hoornisten, en *zes honderd* andere muzikanten onder de leiding van den kapelmeester der garde, Overste Hase, werkzaam waren. Gisteren heeft de vorst eene wapenschouw gehouden, over 51 bataillons, 35 eskadrons, 500 Mazelmannen en 110 stukken geschut. De troepen defileerden daarop driemaal in parademarsch, en vele der uitstekendste afdeelingen werden door den Vorst minzaam begroet. De Vorst, wiens uiterlijk voorkomen den Veldmaarschalk Gneisenau herinnert, bezit de toegenegenheid zijner soldaten in eene hooge mate. Blik en houding der bataillons en hunne eenstemmige hartelijke begroetingen bewijzen ten duidelijkste, dat hier tusschen Veldheer en leger een vertrouwen bestaat, hetwelk steeds als een waarborg voor de overwinning beschouwd is. Den eersten rang in dit opzigt bekleedt de Muzelmansche ruiterij; deze echte afkomelingen van het Kaukasische ras, in wier schoone gelaatstrekken het stamvolk der Europaanen niet te miskennen is, leggen eene liefde jegens hunnen veldheer aan den dag, die slechts in de erfelijke gehechtheid van eenen Mac Gregor of Campbell aan het opperhoofd van zijn Clan eene wedergâ vindt. —

»De Generaal Fentsch, een Engelschman van geboorte, wordt genoemd als gouverneur dezer stad voor den tijd van de aanwezigheid der Monarchen. Aan de grenzen wordt een zeer gestreng toezigt gehouden. Tot commissarissen voor het onderzoek der passen van personen uit de hoogere standen zijn van den kant van Rusland de Graaf Nesselrode en van die van Pruissen de Overste-luitenant v. Rauch benoemd geworden."

FRANKRIJK.

Blijkens de berigten uit Parijs van 24 Augustus, bleef men het aldaar voor waarschijnlijk houden, dat indien de revolutionnaire woelingen in Spanje niet spoedig een einde namen, de Fransche regering gewapenderhand in de zaken van dat land tusschen beiden kon komen. De Parijsche Dagbladen meenen, dat het ministerie vrij wat meer voor die woelingen en den nadeeligen indruk, dien zij op de bevolking van het zuiden van Frankrijk konden maken, bevreesd is, dan immer voor de voortgangen van de partij van Don *Carlos* het geval is geweest.

De leiders der tegenpartij geven zich veel moeite, om verzoekschriften tegen de nieuwe wet omtrent de drukpers, die thans bij de afgevaardigden aanhangig is, uit te lokken. Zulk een verzoekschrift wordt onder anderen door de werklieden der Parijsche Drukkerijen onderteekend. Een der ministeriële bladen heeft onlangs te kennen gegeven, dat de nieuwe strafbepalingen tegen de drukpers alleenlijk overeenkomstig waren met de denkbeelden, in vroegere jaren daaromtrent door den heer *de Chateaubriand* ontwikkeld. Deze staatsman en schrijver, die sedert eenige maanden niets van zich doen hooren, heeft daarop een brief in de *Quotidienne* doen plaatsen, waarin hij, met den hem eigen nadruk, de ministers over dit gezegde aantast, en hun de ontrouw aan hunne vroegere beginselen met bitterheid verwijt, onder bijvoeging, dat zij, door den drang der omstandigheden, vroeg of laat, tot het wederinvoeren der censuur zullen moeten komen, en dat daardoor de hoop van hem, *Chateaubriand*, om geene nieuwe omwenteling in Frankrijk meer te beleven, ten eenenmale verijdeld zal worden.

De moordenaar *Fieschi* is thans van zijne wonden nagenoeg geheel hersteld, en heeft dan ook reeds dezer dagen het eerste eigenlijke verhoor voor eene commissie uit de Pairs ondergaan. Naar men verzekert, heeft hij daarbij eene vergaande halsstarrigheid aan den dag gelegd, en geen zijner medeplichtigen willen noemen, of zelfs omtrent de aanleiding tot zijne verfoeijelijke misdaad eenige inlichting willen geven. Men begint ernstig te vreezen, dat, indien niet het een of ander gelukkig toeval de gerechtigheid te hulp komt, de ware aard van den moorddadigen aanslag niet ontdekt zal worden.

Regtstreeksche tijdingen uit Lissabon van den 15 Augustus houden in, dat het ministerie toen nog geenzins tot een bepaald besluit omtrent het verleenen der door de Koningin-Regentes gevraagde hulp in troepen gekomen was. De minister Carvalho bleef er steeds op aandringen, dat men, in plaats van eene afdeeling van het Portugesche leger naar Spanje te zenden, de magtiging verleende, om in Portugal een korps van vrijwilligers voor de Koningin-Regentes aan te werven. Die minister zette zijne maatregelen tot verbetering der Portugesche geldmiddelen voort. Er was te Lissabon op nieuw voor eene aanmerkelijke som aan papieren geld verbrand. Den 11 en 12 had aldaar weder eene verkooping van gewijzene geestelijke goederen plaats gehad, die dit maal veel gelds had opgebragt. — Het gerucht was te Lissabon in omloop, dat thans over een huwelijk der Koningin Dona Maria met een der Prinsen uit het huis van Saksen-Koburg gehandeld werd.

MENGELINGEN.

BENIGE VERKORTE AANTEEKENING OVER DE ZEDEN EN GEWOONTEN DER ABIJSSINIERS.

(Uit het Engelsch.)

Paerce lucht een zeer donker tafereel op van de geestelijkheid. Volgens hem zijn de meeste priesters gulzigaards en dronkaards, dieven, bedriegers, twistzoekers, meineedigers, kortom, zoldaan dengenen. Men kan wel enkele priesters vinden, die van deze ondeugden vrij zijn, maar de kerkelijke tucht is zoo slap en de geestelijke regering zoo geheel verdwenen, dat het voorbeeld van enkele deugdzamen in deze algemeene verwarring en ontbinding geene uitwerking doet. Het aantal priesters is zeer groot; zij mogen maar eenmaal trouwen. Vele jonge priesters die aan geene kerk in het bijzonder verbonden zijn, belasten zich met het onderrigt der kinderen; maar hunne zeden zijn zoo verbasterd, dat zij geen vertrouwen inboezemen en weinig scholieren vinden. Zij geven hunne lessen in de open lucht, uitgezonderd in het regen-saisoen. Het schijnt dat zij eenige kennis hebben van de *Lancasterache* leerwijze, want de verstgevorderde leerlingen onderwijzen den eerstbeginnende. De kinderen zijn vaak zoo wild en woest, dat de meester dikwijls verpligt is, de weerspannigsten voor verscheidene maanden in de ijzers te sluiten. Het schrijven is veel minder bekend als het lezen; ook kent het volksvooroordeel aan sommige letters een betoverende magt toe. Die dezelve kunnen maken zijn in

groot aanzien, en men schrijft hun de kracht toe, om den hagelen de sprinkhanen te verwijderen, en om alle ziekten te genezen. — Deze kwakzalvers, die gewoonlijk van den geestlijken stand of daar aan verbonden zijn, maken van deze dwalingen gebruikten koste van hunne ligtgelovige bewonderaars, en genieten een gezag hetwelk de vorst niet zonder gevaar zou tarten. Hoe groot overigens de magt der priesters is, heeft die schipbreuk geleden, tegen de drift der rookers, want te vergeefs hebben zij den tabak in den naam der Godsdienst verboden.

De landhuishoudkunde staat bij de *Abijssiniers* op gelijken trap als de overige deelen der beschaving. Hunne huizen zijn alles behalven zindelijk. Het land wordt slordig bebouwd, en de boeren maken van geene dier middelen gebruik, welke bij ons den natuurlijken rijkdom van grond zoo verhoogen. Zij gebruiken een kleine ploeg, welke de landman met de eene hand bestuurd, terwijl de andere met eenen stok gewapend is, waarmede hij een koppel forsche ossen slaat. De koeijen worden nooit voor de ploeg gespannen, men spaart haar voor de slagterij; terwijl men daarentegen nimmer een os slagt, dan wanneer hij niet meer in staat is om de ploeg voort te trekken. Wanneer men een nieuw stuk land voor de bebouwing der veldgewassen wil ontginnen, wordt al het bosch en struikgewas daarop nedergehakt, op hoopen gehaald en dan in brand gestoken. Als het verbrand is, ploegt men de aarde twee of drie malen, die dan ter bebouwing geschikt is.

In het begin der regentijd, worden de velden, die het verst van de dorpen gelegen zijn, dikwijls door de varkens en de apen verwoest. Deze apen zijn zeer gevaarlijk, zij vallen vooral de jonge meisjes zonder verdediging aan, en als zij eenigen wederstand ontmoeten, kent hunne woede geene palen. De pokken sparen de apen van *Abijssinie* niet, tegen het gevoelen der geneeskundigen, die deze ziekte enkel aan den mensch toekennen. — vooral in de nabijheid der bergen, zijn de apen zeer talrijk, en alleen het midden der groote vlaktenas voor hunnen aanval gedekt. Men ziet troepen van apen, de veldhoeders op de vlugt jagen, en niet wijken, voor dat er onderstand uit de naburige dorpen komt, om hen te verdrijven; en dan nog is hunne terugtogt zeer langzaam, als men geene vuurwapens tegen hen gebruikt. Als de luipaarden verschijnen, keeren de apen naar hunne bosschen; maar de landman bevindt er zich niet beter bij, want hoewel zijne oogst nu gedekt is, vermindert dagelijks zijne kudde.

Men zaait in de maand Junij, na een paar dagen, regen, koren, garst, hennep, boonen en eene soort tarwe, *arras* in *Tigré* genoemd. De *marschell-duguza* en de *taffagi* of roode *taf*, worden tegen het begin van Mei gezaaid. In October oogst men deze granen; de witte en zwarte *taf* die men tegen het begin van Augustus zaait, oogst men in November en December.

Andere granen *schunbeer* en *bursine* genaamd, zaait men op de oneven dagen, *epagaina* genoemd, tusschen Augustus en September om in December en Januarij geoogst te worden. Aan den oever der rivieren bebouwt en zaamelt men in, gedurende het gansche jaar, dewijl de aarde er gedurig kan besproeid worden met behulp van breede slooten, tot dit oogmerk door eenige ijverige landbouwers gegraven. Het regenseisoenen bevat de maanden Junij, Julij en Augustus en heet *corruanta*, het volgende *coi* en het laatsten *asmetra*.

De aarde wordt met eene menigte slechte kruiden bedekt, van eene sterke groei kracht, die den oogst zouden verstikken indien men hen niet uitrukte, voor dat de koren-aren zich vertoonen. Dit werk waartoe de inwoners elkander wederzijds ondersteunen, geschiedt met veel plegtigheid. Ieder opperhoofd verzamelt alle zijne soldaten, en plaatst zich aan hun hoofd; voor dat zij in het veld treden, leggen zij hunne wapens af, stellen zich op eene rei, zingen in koor een toepasselijk lied, en door eene vrouw geleid, doorloopen zij aldus het veld in hunnen voortgang, alle onkruid uitrukkende. De werklieden der landhoeven, de kinderen en jonge meisjes, rapen alles achter hem op, en brengen het naar de zoom van het veld. Voor al in de maand September, houden de opperhoofden aldus hunne soldaten bezig, om de witte *taf*, hun geliefkoosde plant, te beveiligen. Van dezen togt teruggekeerd, ontbalen zij hun leger op raauw vleesch en maïs. Deze maaltijd is het zoetste loon huns arbeids, want om den soldaten genot en den vreemdelingen eer te geven kent men in *Abijssinie* niets boven een stuk raauw koe-vleesch met een kop maïs of *tsug*.

Ondanks dezen trek tot raauw vleesch, is de kookkunst genoegzaam bij de *Abijssiniers* gevorderd. Na het wild schoon gemaakt te hebben, wasschen zij het ten minste twaalf malen telkens met versch water en behandelen de visch met dezelfde zorg. Deze twee geregten worden met een mengsel van lange peper, uijen en zout klaar gemaakt, waarbij men boter en specerijen voegt. Weinig europeesche keelen zijn bestand tegen deze saus, welke *dillack* heet. Schapen en varkens-vleesch worden somtijds op deze wijze bereid, doch men houdt zich meestal te vrede, om het te doen koken of roosteren. Een schotel die zeer bemind is in *Abijssinie*, doch bij ons slecht zou aarden, is een varkens- of lamspens, op de volgende wijze klaar gemaakt men roostert en hakt de lever fijn, men voegt er een gedeelte bij van die zelfstandigheid der ingewanden, welke nog niet verteerd is, en na in dit mengsel eenige droppels gal gestort te hebben, maakt men het geheel toe, met *horzij*, eene toespijs uit roode peper en zout vervaardigd. De koks maken nog eene andere saus van eene zachte zelfstandigheid, uit de ingewanden der koe getrokken, die zij met mostard, *horzij* en boter doen doen koken, en als toespijs bij raauw ossenvleesch te gebruiken. Maar het meesterstuk der *Abijssinische* kookkunst, dat alleen op de voornaamste tafels verschijnt, is de *chakkinen*, een malsch en lekker stuk, dat men in zeer dunne schijfjes snijdt. Men bereidt het, zonder het te doen koken, met witte peper gemengd, met eene groote hoeveelheid van die olieachtige stof, welke uit de knieën en uit de voegen der overige leden loopt. Den vreemdelingen dient even gaarne de *sherro* voor, een aangenaam mengsel uit meel, boter en peper bestaande, dat in korten tijd gemaakt wordt.

De welleevendheid der *Abijssiniers* bestaat voornamelijk, om hunne gasten te verstikken, het zekerste middel om hun te behagen en hunne achting te verwerven is veel te eten, want zij meten de achting die men hun toekent, na de eetlust af. Evenwel, maken zij in oorlogstijden, en op marsch meer werk van hun dia matig leven.

Het geld wordt in *Abijssinie* niet als middel van ruiling gebezigd. De gangbare munt bestaat in stukken katoen, ter waarde van eenen dollar; als het geringere sommen betreft, verdeelt men het stuk in daarmede overeenkomstige deelen. Eene schoone koe kost 4 of 5 van deze stukken, een varken 2 of 3 en een schaap van 3 tot 6. Honig, Boter en Koren zijn goedkoop. Dit middel van ruiling heeft de overhand bekomen, dewijl het noorden en het midden van *Abijssinie* geen katoen voortbrengen. De belastingen worden in natura betaald, en somtijds in geld, aan de district opperhoofden die van hunnen kant eene jaarlijksche schatting opbrengen aan den *Ras*, wien zij erkennen.

De *Abijssiniers* hebben een geregeld wetboek uit het Oude Tetament getrokken, maar het goeddunken der opperhoofden besluit meestal na willekeur in regtszaken. De kleine dwingelanden zijn groote minnaars van de lange en gewone jagt, maar zij sparen de watersnippen, ganzen, eenden en alle watervogels, die voor onzuiver gehouden worden. Hetzelfde bijgeloof beschermt het haas en het kleine varken, wiens huid men evenwel tegen de jicht en soortgelijke ziekten bezigt.

Abijssinie brengt zeer schoone paarden voort, maar ook vele schadelijke beesten, vooral slangen die dikwijls vreesselijk groot worden. De Heer Coffin heeft het lijk gemeten van een dezer dieren die jong gedood scheen. Het was meer dan vijftig voeten lang. Zijn voorhoofd was met hoornen gewapend, waarvan de inwoners muziektuig maken, zijn ligchaam was schrikkelijk hard en zijne huid tegen den kogel bestand, zoodat men hem aan de oogen had moeten schieten, om hem te doden. Deze slangen vallen menschen en beesten aan. De roofvogels van het valken geslacht zijn er zeer talrijk, terwijl de zangers, welker vederen zeer schoon en wier stemmen zeer welluidend zijn, maar in klein aantal zijn.

De opgegevene daadzaken, die te zamen een getrouw, hoewel onvolkomen tafereel geven van de zeden, gewoonten en natuurlijke hulpbronnen van *Abijssinie*, wijzen aan, dat dit land nog op een zeer lagen trap van beschaving staat.

Europa door kennis en magt tegenwoordig zoo ver boven de andere wereld-deelen verheven, heeft reeds op dezen vruchtbaren grond zaden gestrooid, die de toekomst ontwikkelen zal. Maar dit nauwelijks begonnen werk kan alleen door den tijd volbooid worden; het bijgeloof door de onkunde bevestigd, en de twisten van eene menigte opperhoofden, die om een voorbijgaand gezag strijden, bieden telkens nieuwe hinderpalen aan den Europeeschen beschavingsgeest.

De overwinning is door *Subegadis* behaald, welks verheffing de heer *Salt*, die in 1810 betrekking met hem aankoopte, voorzag; wegens zijnen moed en stoutkrachtigheid. Het was toen een jongeling, dapper, schrander, onvermoeid, vol stoutmoed en werkzaamheid die de *ali-pacha* van *Abijssinie* in zich deed voorspellen. De laatste tijdingen uit dat land belgten dat hij zich tot een togt tegen *Gondar* gereed maakte, en denkelijk is hij nu reeds gezeteld op den troon, die zijne eerzucht begeerde.

ADVERTENTIE.

(41165) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal MORGEN op VENDU te koopen: Provisien, Stukgoederen, Wane- en Kopie Planken, Beste Tabak en Portorico Sigaren. — Alsmede ZILVER- en GOUDWERK, voor Rekening dien het mogte aangaan.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 25sten dezer, het Nederlandsche Schip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. Dietz, hebbende 54 dagen reis: Passagiers: den WelEdelen Gestr. Heer Mr. C. A. Mutzenbeck, Echtgenoot en Kind en den Heer M. Brouwersen.

Idem, het Nederlandsche Schip *Sophia Cicilia*, Kapt. B. Freun, hebbende 55 dagen reis: Passagiers: Mevrouw L. Roman geboren Carels, twee Dochters en eene Bediende. — Beiden van *Amsterdam*.

EN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 29sten Augustus, het Schip *Henriette*, Kapt. de G. Wildeboer. — Den 30sten, het Schip *Wilhelmina Frederica*, Kapt. J. H. Bonsman. — Beiden van hier.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven S. Brinis.